

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Sundhedsudvalg

Dato: 07-05-2021
Enhed: FOPS
Sagsbeh.: DEPZHS
Sagsnr.: 2106515
Dok. nr.: 1711252

Folketingets Sundhedsudvalg har den 22. marts 2021 stillet følgende spørgsmål nr. 1012 (Alm. del) til sundhedsministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Liselott Blixt (DF).

Spørgsmål nr. 1012:

”Er ministeren bekendt med den seneste rapport om e-cigaretter fra Public Health England fra februar 2021, som konkluderer, at brug af e-cigaretter er et godt middel til at opnå rygestop? Og er ministeren enig med Public Health England i, at overdreven skepsis overfor alternative nikotinprodukter kan betyde, at alt for mange bliver ved med at ryge frem for at skifte til mindre belastende produkter? ”

Svar:

Sundhedsministeriet har til brug for min besvarelse af spørgsmålet indhentet følgende bidrag fra Sundhedsstyrelsen, som jeg kan henvise til:

”Sundhedsstyrelsen skal indledningsvist bemærke, at den seneste rapport fra Public Health England vedrørende effekten af e-cigaretter, som et middel til rygestop, ikke giver Sundhedsstyrelsen anledning til at ændre sine anbefalinger på området. Det er fortsat Sundhedsstyrelsen anbefalinger, at borgere, der ønsker et varigt rygestop benytter en kombination af professionel hjælp og godkendt rygestopmedicin.

Lægemidler i Danmark skal opfylde meget høje krav til kvalitet, sikkerhed og effekt, inden de kan godkendes. Det er kun, hvis der er tilstrækkelig dokumentation for medicinens kvalitet, virkning, bivirkninger og sikkerhed fra store, videnskabelige forsøg, at den kan godkendes og komme ud til borgerne. Der er således stærk dokumentation for de lægemidler, der er godkendt til rygeafvænnning.

I rapporten fra Public Health England¹ (PHE-rapporten) fremgår det, at *“Quit rates were similar for people using a vaping product and licensed medication at the same time (60.0%), a vaping product alone (59.7%) and varenicline alone (59.4%).”*² Ifølge rapporten er effekten af brug af e-cigaretter og et godkendt produkt (Vareniclin) den samme. Forfatterne konkluderer samtidig, at e-cigaretter er det mest populære produkt på det engelske marked, og at det derfor vil være lettere at udbrede. Der ses således ikke udelukkende set på sandsynligheden for at opnå varig røgfrihed, men på at mange potentielt vil bruge det til ikke længere at ryge cigaretter.

Det fremgår ligeledes af PHE rapporten, at de højeste stoprater (74%) blev opnået, når personer brugte et godkendt rygestopprodukt og e-cigaretter (vaping product) efter hinanden.

¹ Public Health England “Vaping in England: an evidence update including vaping for smoking cessation” February 2021. A report commissioned by Public Health England

² Public Health England “Vaping in England: an evidence update including vaping for smoking cessation” February 2021. A report commissioned by Public Health England, side 18.

Dette taler for, at der i Danmark arbejdes for at øge kendskabet og adgangen til godkendt rygestopmedicin, jf. at disse skal leve op til høje krav til kvalitet, sikkerhed og effekt, inden de kan godkendes. Der er i den forbindelse allerede vedtaget en lov om at fjerne dispensationskravet for godkendt rygestopmedicin ifm. LOV nr. 2071 af 21/12/2020, ligesom der er udmøntet en forsøgsordning med rygestopforløb og vederlagsfri rygestopmedicin til udsatte borgere (2020-2023).

De RCT-studier, der er inkluderet i PHE-rapporten, ser umiddelbart ud til at være veludførte studier. Som forfatterne dog selv nævner kan disse dog være vanskelige at overføre til praksis: *“As we have stated in previous reports, the strict inclusion and exclusion criteria of RCTs mean that they do not apply to many people in real-world clinical settings or people in the general population who smoke or vape. These RCTs require strict adherence to particular intervention measures (for example, type, dose, duration and frequency) which also does not reflect what happens in real life”*³

I de RCT-studier, der er inkluderet i PHE-rapporten, ser der ud til at være brugt e-cigaretter med tobakssmag, hvilket ikke nødvendigvis stemmer overens med Danmark, hvor 47 % af brugerne oplyser, at de bruger e-cigaretter med frugtsmag, 35 % med mentol-/mintsag og 23 % med tobaksmag. Hvis vi udelukkende ser på de 15-29-årige, så bruger 67 % af brugerne e-cigaretter med sliksmag i 2020, mens det ikke fremgår, hvor mange i den samme aldersgruppe, der bruger med tobakssmag grundet for få respondenter.⁴

Det fremgår samtidig af PHE-rapporten, at en del af de, der bruger e-cigaretter, ligeledes ryger, og at andelen af brugere af e-cigaretter i mere end 3 år (langtidsbrugere) er steget de seneste år. Rapportens forfattere konkluderer i tilknytning til dette, at det bør undersøges, hvad det har af betydning, at flere, i gruppen af brugere af e-cigaretter, er langtidsbrugere. *“Further research on this issue would help explore whether long-term vapers have stopped smoking and whether they are reducing their health risks by preventing relapse to smoking or whether, by continuing to vape, they continue to expose themselves to risks that could be avoided had they managed to quit all nicotine product use.”*⁵

Antallet langtidsbrugere er særligt vigtigt, idet der er en særlig bekymring for negative helbredsmæssige konsekvenser ved langtidsbrug af e-cigaretter. Helbredskonsekvenser gennemgås i et senere afsnit i dette bidrag.

Sundhedsstyrelsen kan i tilknytning til dette oplyse, at godkendte nikotinprodukter har en anbefalet anvendelsesperiode på 8-12 uger. I enkelte tilfælde ved stor risiko for tilbagefald, kan nikotinprodukter benyttes i op til et halvt år – og i særlige tilfælde op til et år. Ved brug skal der altid være en plan for nedtrapning af produktet/-erne. Det er således heller ikke hensigten med godkendte nikotinprodukter, at de skal bruges i en længere periode eller varigt.

Det er en væsentlig faktor, at der tages udgangspunkt i en ”reduced risk” tilgang. Det vil sige, at man måler op imod ”mindre helbredsrisiko end ved rygning af cigaretter” frem for ”mere risiko end ved ren luft”. Cigaretrøg er yderst skadeligt, og intet produkt bør i en vurdering af skadelighed vurderes ud fra, om det er mindre skadeligt

³ Public Health England “Vaping in England: an evidence update including vaping for smoking cessation” February 2021. A report commissioned by Public Health England – side 19 og 203

⁴ Sundhedsstyrelsen ”Danskernes Rygevaner 2020, Delrapport 1: Nikotinafhængighed” Marts 2021.

⁵ Public Health England “Vaping in England: an evidence update including vaping for smoking cessation” February 2021. A report commissioned by Public Health England, side 118

end cigaretter. Op mod halvdelen af de, der ryger regelmæssigt, kan forvente at dø af en rygerelateret sygdom, og hvert år dør op mod 13.600 borgere i Danmark af en rygerelateret sygdom.

Efter en anmodning fra EU-Kommissionen gennemgik The Scientific Committee on Health, Environmental and Emerging Risks (SCHEER) de seneste videnskabelige og tekniske oplysninger om elektroniske cigaretter, bl.a. vedrørende e-cigaretters rolle som et rygestopmiddel for traditionel tobaksrygning. De udgav på den baggrund en såkaldt Preliminary Opinion on electronic cigarettes i september 2020⁶. SCHEER konkluderer i rapporten, at *“regarding the role of electronic cigarettes in cessation of traditional tobacco smoking, the SCHEER concludes that there is weak evidence for the support of electronic cigarettes' effectiveness in helping smokers to quit while the evidence on smoking reduction is assessed as weak to moderate”*.⁷ Det bør bemærkes, at PHE-rapporten kort nævner SCHEERs Preliminary Opinion fra 2020, men kommer ikke nærmere ind på resultaterne.

Når årsager til de nuværende prævalenser i England belyses, skal det tages i betragtning, at England har implementeret en række strenge tiltag inden for tobakskontrol, bl.a. standardiserede pakker på cigaretter og rulletobak (siden 2017), udstillingsforbud⁸ og udvidet regler for røgfri miljøer. England er således et af de lande i Europa, som har gennemført den mest vidtgående tobakskontrol.

De senere år har der været øget fokus på anvendelsen af e-cigaretter og røgfri tobak. Anvendelsen af disse produkter begrundes oftest med et ønske om at reducere eller stoppe tobaksforbruget helt. Men når man ser på tilgang til og tilgængelighed af e-cigaretter og andre afhængighedsskabende produkter, er det vigtigt ligeledes at se på unges forbrug af de givne produkter. Unge er mindre tilbøjelige til at begrunde anvendelsen af e-cigaretter med, at de ønsker at reducere eller stoppe tobaksrygning.⁹ Unge afprøver e-cigaretter grundet nysgerrighed¹⁰, og fortsætter anvendelsen af disse grundet smagsnuancerne¹¹.

E-cigaretter er fortsat ikke bredt udbredt i Danmark, men i Danskernes Rygevaner 2020 ser der ud til at være en tendens til flere brugere blandt de 15-29-årige, hvor 4 % angiver at være lejlighedsvis eller daglige brugere, og 5 % angiver at være tidligere brugere. Færrest brugere ses blandt de 60+-årige, hvor 2 % angiver at være brugere, og 2 % angiver at være tidligere brugere.

For så vidt angår de helbredsmæssige konsekvenser ved brug af e-cigaretter kan Sundhedsstyrelsen henvise til styrelsens notat ”E-cigaretter og helbred” fra oktober 2019. Det er styrelsens vurdering, at der på nuværende tidspunkt ikke er kommet uafhængig forskning, der kan give anledning til, at styrelsen bør slække på sine udmeldinger vedrørende brugen af e-cigaretter. I notatet konkluderes det, at der endnu

---

⁶ Resultater præsenteret i den videnskabelige udtalelse vil indgå i Kommissionens rapporteringsforpligtelser i henhold til artikel 28 i tobaksvaredirektivet (TPDII). Link til info om proces: https://ec.europa.eu/health/scientific_committees/consultations/public_consultations/scheer_consultation_10_en

⁷ SCHEER (Scientific Committee on Health, Environmental and Emerging Risks), Scientific Opinion on electronic cigarettes, 23 September 2020

⁸ Med enkelte undtagelser, eksempelvis for specialbutikker.

⁹ Saddleson M, Kozlowski L, Giovino G, Goniewicz M, Mahoney M, Homish G, et al. Enjoyment and other reasons for electronic cigarette use: Results from college students in New York. *Addictive behaviors*. 2016;54:33-9.

¹⁰ Suris J-C, Berchtold A, Akre C. Reasons to use e-cigarettes and associations with other substances among adolescents in Switzerland. *Drug and alcohol dependence*. 2015;153:140-4.

¹¹ Alexander JP, Williams P, Lee YO. Youth who use e-cigarettes regularly: A qualitative study of behavior, attitudes, and familial norms. *Preventive medicine reports*. 2019;13:93-7.

ikke foreligger uafhængige undersøgelser af helbredseffekter af langtidsbrug af e-cigaretter, men undersøgelser af e-væsker og aerosoler viser indhold af kemiske stoffer med skadelige og potentielt skadelige helbredseffekter. Der foreligger endnu kun relativt få humane undersøgelser af de helbredsmæssige konsekvenser ved brug af e-cigaretter, men vurderet ud fra de toksikologiske undersøgelser af e-væsker og aerosoler, hvor mistanken især retter sig mod smagsstofferne, sammenholdt med viden om nikotins negative effekter, kan Sundhedsstyrelsen ikke anbefale brugen af e-cigaretter. En konklusion, der også følger udmeldinger om e-cigaretter fra WHO¹².

Det er fortsat Sundhedsstyrelsens anbefaling, at borgere, der ønsker at blive røgfri, bruger den professionelle rygestoprådgivning, der er tilgængelig i fx deres kommune i kombination med godkendt rygestopmedicin, hvor der er dokumentation for medicinens kvalitet, virkning og sikkerhed.”

Med venlig hilsen

Magnus Heunicke / Zelle Huma Sheikh

---

¹² <https://www.who.int/news-room/q-a-detail/tobacco-e-cigarettes>